

”LIKEVERD”

Arbeid blant lhbt i 2008

Et prosjekt delfinansiert av Barne- og likestillingsdepartementet

Innholdsfortegnelse

- **Bakgrunn – SEIF’s erfaringer i arbeidet med lhbt**
- **Prosjektet ”Likeverd”**
 - Målgrupper
 - Metodikk
 - Målsettinger
 - Økonomiske rammer
- **Tallmateriale fra prosjektet ”Likeverd”**
- **Kommentarer til statistikkene**
 - Menneskene bak tallene
 - Et kunnskapskrevende arbeid
 - Et resurskrevende arbeid
 - Kunnskapsoverføring og erfaringsutveksling
- **Prosjektet ”Likeverd” – det videre arbeidet**
 - Videre økonomiske rammer

Bakgrunn - SEIF's erfaringer i arbeidet med lhbt

Opp gjennom årene, har SEIF stadig mottatt henvendelser fra lhbt, som ikke nødvendigvis søkte bistand knyttet til deres seksuelle legning, men som hadde behov for info, råd og praktisk hjelp til problemløsning på en rekke områder. Det kunne dreie seg om personer som kom til Norge for å inngå partnerskap med herboende og som hadde behov for info om det norske samfunnet. Det kunne også dreie seg om personer bosatt i Norge, med behov for å finne bolig, skrive søknader, finne skoleplass, fylle ut selvangivelser, m.m. Antall henvendelser var forholdsvis lave og problemområdene inngikk i vårt generelle arbeid, og vi registrerte derfor ikke disse henvendelsene spesielt som egen gruppe.

I 2007 begynte vi å få henvendelser fra lhbt for bistand til å løse problemer direkte knyttet til deres legning. På den ene siden, ble SEIF oppsøkt av ungdom, oppvokst i Norge, som i tenårene fikk problemer med sin familie da denne fikk mistanke om datterens eller sønnens legning. På den andre siden, fikk vi henvendelser fra personer som søkte asyl i Norge, fra land med lovgiving mot homofili eller hvor lhbt blir strekt stigmatisert og utsatt for vold. Vi ble konfrontert med for oss nye problemstillinger som krevde utvidet kunnskap med hensyn til holdninger og tradisjoner i de forskjellige miljøene og lovgivning og praksis i en rekke land rundt om i verden, for å nevne noen av utfordringene. Vi erkjente at vi hadde behov for ekstra resurser for å kunne gi denne nye gruppen hjelpesøkende den bistanden de hadde behov for. Selv om SEIF's formål er å gi info, råd og praktisk bistand til alle som henvender seg, uansett nasjonalitet, politisk eller religiøs oppfatning eller kjønn, sier det seg selv at nye grupper hjelpesøkende med nye problemstillinger krever ekstra resurser, både kompetansemessig og økonomisk. Spesielt når SEIF i utgangspunktet operer med svært stramme budsjetter.

Prosjektet ”Likeverd”

I begynnelsen av 2008, i møte med politisk ledelse i Barne- og likestillingsdepartementet, ble vårt arbeid blant lhbt drøftet og vi ble oppfordret til å søke om prosjektstøtte fra BLD til dette arbeidet. Vi utarbeidet prosjektet ”Likeverd”, hvor vi hovedsakelig ville arbeide med 3 **målgrupper**:

1. Asylsøkere fra land hvor homofili er forbudt ved lov eller hvor den det gjelder kan risikere grov diskriminering fra samfunnet.
2. Utenlandske borgere som kommer til Norge for å inngå ekteskap/samboerskap med herboende.
3. Ungdom, barn av 1.generasjon innvandrere/flyktninger som kommer i konflikt med sin familie og miljø på grunn av legning.

Metodikk

Når det gjelder asylsøkere, ville vi bistå med utfyllende informasjon og dokumentasjon som vedlegg til asylsøknaden (den enkeltes situasjon, landskunnskap, m.m.). Vi ville bistå med begjæring om utsatt iverksettelse etter avslag og klage til UNE, og arbeide for at den det gjelder får møte i UNE og legge fram sin sak.

Vi ville fortsette å gi informasjon, råd og praktisk bistand til de utenlandske borgerne som inngår giftemål/samboerskap med herboende. Det hadde vist seg å være et stort behov for denne bistanden, for at den nyankommende ikke skal være fullstendig avhengig av sin partner for å finne fram i det norske samfunnet.

Når det gjelder de unge, oppvokst i Norge, og i konflikt med sin familie, ville vi ta oss god tid til å lytte til de unge, sette oss skikkelig inn i situasjonen, yte praktisk hjelp i krisesituasjoner og følge dem opp etter et eventuelt brudd med familien, så lenge de har behov eller ønsker det.

Målsettinger

Som navnet på prosjektet tilsier, ville vi arbeide for **likeverd** og **like rettigheter** for disse gruppene, både i storsamfunnet og innad i de forskjellige innvandrere- og flyktningmiljøene. I tillegg ville vi arbeide for at de som hadde måttet flykte fra straffeforfølgelse og hets fra samfunnet i hjemlandet, skulle få et fristed i Norge.

Økonomiske rammer

Vi søkte BLD om kr. 350.645,- for vårt arbeid blant lhbt i 2008, noe vi anså som en svært nøktern søknad. Departementet fant å bevilge 120.000,-.

På grunn av et økende antall henvendelser fra lhbt i 2008 og til tross for de minimale midlene vi hadde til rådighet, besluttet vi å fortsette arbeidet med råd, info og praktisk bistand til denne svært utsatte gruppen.

Tallmateriale fra prosjektet ”Likeverd” i 2008

Totalt antall henvendelser:	178
Fra antall personer:	25
Med bakgrunn fra antall land:	15

I tillegg kommer til sammen 10 møter (Oslo kommune, Skeiv verden, media)

Derav var:

Menn:	21
Kvinner:	4

Status:

Herboende ungdom (Æresrel. vold/tvangsekteskap):	7
Asylsøkere:	13
Andre (Råd, info, inngåelse av ekteskap):	5

Bakgrunn fra følgende land:

Afghanistan
Brasil
Burma
Chile
Djibouti
Etiopia
Irak
Iran
Jemen
Kenya
Kosovo
Libanon
Norge
Somalia
Syria

Kommentarer til statistikkene

Menneskene bak tallene

Som statistikkene viser, henvendte 21 menn og 4 kvinner lhbt til SEIF i 2008. Man kan stille seg spørsmål om hvorfor flesteparten var menn, og svaret kan muligens være at kvinner lettere kan skjule sin legning dersom de ønsker det overfor familie og miljøet de tilhører. En annen forklaring kan være at homofil legning ikke blir sett på som så alvorlig – nesten som noe pikant som går over av seg selv når kvinnen blir gift og barna er på vei. Homofil legning blant menn blir derimot sett på som mer truende og blir sterkere stigmatisert i miljøer, både i Norge og i land rundt om i verden. Dette er det inntrykket vi sitter igjen med etter våre mange og lange samtaler med de det gjelder.

Cirka halvparten (13) av de som henvendte seg var asylsøkere, mens 7 var herboende ungdom med store problemer med sin familie eller miljø på grunn av sin legning. De resterende 5 kom til SEIF for informasjon, råd og bistand i forbindelse med inngåelse av ekteskap/samboerskap med herboende. De desidert mest krevende sakene befinner seg blant asylsøkerne og herboende ungdom.

Et kunnskapskrevende arbeid

Som tallmaterialet viser, kom henvendelsene fra mennesker med bakgrunn fra 15 land rundt om i verden. For å bistå dem på best mulig måte, kreves det betydelig kunnskap, både om lover med hensyn til lhbt og praktisering av disse i en lang rekke land, i tillegg til tradisjoner og holdninger i samfunnet. Dette har vi måttet opparbeide på SEIF gjennom innhenting av data, rapporter og lange samtaler med mennesker fra de berørte landene.

Mange asylsøkere som henvendte seg hadde fått avslag på sin søknad, enten fordi utlendingsmyndighetene ikke la til grunn at søkeren var homofil. Dette fordi informasjonen var kommet etter avholdt asylintervju, i noen tilfeller også i lang tid etter endelig avslag. Vår kunnskap ble sentral når vi bisto med å skrive tillegg til klage i asylsaker, skrev omgjøringsbegjæringer og deltok som fullmektig i nemndmøter med personlig fremmøte.

Kunnskap om de enkelte miljøenes holdninger til homofili og tradisjoner er også nødvendig for å hjelpe de unge herboende, barn av 1. generasjon innvandrere/flyktninger i krisesituasjoner. Deres familier forholdt seg til sønnene eller døtrenes legning som tap av ansikt og ære, og reagerte ofte med vold, trusler og planlagte tvangsekteskap for å bevare familiens ære. Vårt arbeid var da, i samarbeid med den unge, å finne trygt bosted og hjelpe med alt det praktiske. Vår kunnskap ble da avgjørende for å kunne legge fram saken for de offentlige etater som måtte inn i bilde med bistand, og for å iverksette de nødvendige sikkerhetstiltakene.

Et resurskrevende arbeid

Statistikkene viser henvendelser fra et forholdsvis lite antall personer (25), men som vi hadde møte med eller telefonisk kontakt med hele 178 ganger. Dette viser at hver enkelt av de hjelpesøkende kom med kompliserte problemstillinger som krevde både kunnskap og tid for å bistå med på en skikkelig måte. Dette var hovedgrunnen til at vi søkte BLD om ekstra resurser i 2008, da vi allerede hadde erfart hvor krevende arbeidet med problemløsning i enkeltsaker kunne være når det gjaldt lhbt.

Kunnskapsoverføring og erfaringsutveksling

Som tallene viser, brukte SEIF i 2008 også resurser på samarbeid med lhbt organisasjoner, både når det gjaldt deres utarbeidelser av policy angående homofile asylsøkere, men også for å innlede på møter for å belyse de forskjellige problemstillingene og problemløsninger i forhold til herboende ungdom. Vi var også aktive med møter med utlendingsmyndighetene, hvor vi tok opp problemstillinger med asylsøkende homofile.

SEIF ble også kontaktet av media, både for bakgrunnsinformasjon og for oppslag hvor problematikken ble belyst på et prinsipielt plan.

Prosjektet Likeverd – det videre arbeidet

Vi vil fortsette å arbeide for **likeverd** og **like rettigheter** for lhbt, både i storsamfunnet og innad i de forskjellige miljøene. I tillegg vil vi arbeide for at de som måtte flykte fra straffeforfølgelse og hets i hjemlandet, skal få et fristed i Norge.

Når det gjelder ungdom, barn av 1. generasjon innvandrere/flyktninger, vil SEIF fortsette å være det stedet hvor de kan henvende seg i tillit for råd og info eller for praktisk bistand i krisesituasjoner. Vi vil i tillegg, dersom brudd med familien er nødvendig, følge opp disse ungdommene så lenge de har behov og ønske om det. Dette arbeidet vil utføres på landsbasis.

Vi har fortsatt en stor utfordring når det gjelder asylsøkere med homofile anførsler, både i enkeltsaker og på et prinsipielt nivå. Vi vil derfor fortsette med å bistå den enkelte med utfyllende dokumentasjon og landinfo når det gjelder klage eller omgjøringsbegjæring. Vi vil også bruke resurser på å delta som fullmektig i nemndmøter med personlig frammøte.

Vi vil fortsette å bistå med informasjon, råd og henvisning til rette instans til en hver lhbt som henvender seg til et av våre kontorer rundt om i landet.

Vi vil samtidig fortsette samarbeidet med andre frivillige organisasjoner og med erfaringsoverføring både ovenfor myndigheter og samfunnet for øvrig. Dette vil gjøres blant annet i møter, med foredragsvirksomhet, gjennom utarbeidelse av dokumenter i forbindelse med problemstillingen og gjennom kontakt med media.

Videre økonomiske rammer

Vår søknad til Bufdir (som nå fordeler midlene fra BLD) om ca. kr. 350.000,- for å kunne fortsette arbeidet blant lhbt i 2009, ble avslått med den begrunnelse at dette arbeidet burde ligge under vår ordinære driftsoppgave. Bufdir viser til rundskrivet til støtteordningen hvor det heter at tilskudd ikke kan gis til driftsformål definert som ”oppgaver som normalt inngår i organisasjonens interne og eksterne kjernevirksomhet i henhold til vedtekter, formål og aktivitetsplaner”. Men følgende konklusjon: ”*Bufdir oppfatter at det å gi hjelp og støtte til personer som oppsøker SEIF ligger innefor kjernevirksomheten til organisasjonen.*”

Dette i en situasjon hvor stadig flere lhbt utover året 2009 har oppsøkt eller blitt henvist til SEIF for bistand. Informasjonen har nå nådd ut om at det er hjelp å få og hvor de kan få denne hjelpen, og vi på SEIF ser det som positivt at denne gruppen henvender seg til oss i tillit. Bufdir's avslag på vår svært nøkterne søknad, derimot minner oss sterkt om kjerringa med staurene i folkeeventyret: ”Tar du den, så tar du den og så tar du den...”

Vi vet i skrivende stund ikke hvordan vi skal makte det stadig økende arbeidet blant lhbt med våre i utgangspunktet knappe resurser. Vi har klaget på vedtaket til BLD, men står fremdeles i det uvisse angående utfallet.

SEIF, juni 09